

2018-01-31
Tjänsteskrivelse

Kontor
Miljökontoret

Handläggare
Helena Götherfors Westman
08-5230 1928
helena.gotherfors@sodertalje.se

Miljönämnden

Uppföljning av miljönämndens verksamhet – jan-december 2017

Dnr 2017-1492

Sammanfattning av ärendet

En uppföljning har genomförts av verksamheten inom miljönämndens hela verksamhetsområde för perioden januari till december 2017. Den innefattar även en uppföljning av kontrollplanen enligt livsmedelslagen och tillsynsplanen enligt miljöbalken. Kontorets olika grupper har brutit ner målen i Verksamhetsplan 2017-2019 till specifika mål eller aktiviteter som ska genomföras under året. Syftet med uppföljningen är att kontrollera att det arbete som beslutats av miljönämnden och som är nämndens ansvar, också genomförs. Miljönämnden ska fortlöpande få insyn och kunskap om det arbete som tjänstemännen utför. Miljökontoret föreslår att miljönämnden godtar uppföljningen av verksamheten.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 2018-01-31

Uppföljning miljönämndens verksamhet 1 jan-31 december 2017

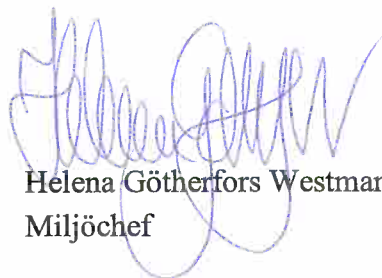
Ärendet

En uppföljning har genomförts av verksamheten inom miljönämndens hela verksamhetsområde för perioden januari till december 2017. Den innefattar även en uppföljning av kontrollplanen enligt livsmedelslagen och tillsynsplanen enligt miljöbalken. Kontorets olika grupper har brutit ner målen i Verksamhetsplan 2017-2019 till specifika mål eller aktiviteter som ska genomföras under året. Syftet med uppföljningen är att

kontrollera att det arbete som beslutats av miljönämnden och som är nämndens ansvar, också genomförs. Miljönämnden ska fortlöpande få insyn och kunskap om det arbete som tjänstemännen utför. Verksamheten följs upp varje tertiäl i samband med det ordinarie bokslutet. Miljökontoret föreslår att miljönämnden godtar uppföljningen av verksamheten.

Miljökontorets förslag till beslut:

Miljönämnden godtar uppföljningen av verksamheten för 2017.

Helena Götherfors Westman
Miljöchef

Beslutet expedieras till: Akten

Uppföljning

– miljönämndens verksamhet

januari-december 2017

Inledning

En uppföljning har genomförts av verksamheten inom miljönämndens hela verksamhetsområde för perioden januari till december 2017. Den innefattar även en uppföljning av kontrollplanen enligt livsmedelslagen och tillsynsplanen enligt miljöbalken. Kontorets olika grupper har brutit ner Verksamhetsplanens mål till specifika mål eller aktiviteter som ska genomföras under året. Syftet med uppföljningen är att följa upp att det arbete som beslutats av miljönämnden och som är nämndens ansvar, också genomförs. Miljönämnden ska fortlöpande få insyn och kunskap om det arbete som tjänstemännen utför. Verksamheten följs upp varje tertial i samband med det ordinarie bokslutet.

1. Uppföljning av livsmedelskontroll

Planerad tillsyn

Den planerade kontrollen sker enligt den arbetsplan som gruppen tagit fram för att säkerställa att alla verksamheter får den kontroll som de ska ha enligt den riskklass som de tillhör. Varje handläggare ansvarar för att planera och utföra sin del av kontrollerna. Arbetet följs upp varje vecka på gruppens tavelmöte. Totalt har 899 kontroller genomförts under året.

<i>Utförd planerad kontroll</i>	<i>Mål antal planerad kontroll</i>	<i>Utfört</i>	<i>Uppföljande kontroll – antal</i>	<i>Andel (%)</i>
899	899	100 %	250	27,8 %

Extra offentlig kontroll

Extra offentlig kontroll syftar till att följa upp de eventuella brister i livsmedelssäkerheten eller i redligheten som vi upptäckt vid den planerade kontrollen. Under året har 250 uppföljande kontroller genomförts, vilket innebär att 27,8 % av de kontrollerade verksamheterna har haft brister som behövde följas upp.

Kommentar: Livsmedelskontrollen har genomfört 100 % av den planerade kontrollen under året, vilket innebär att vi har uppfyllt kontrollmålet för första gången. Andelen uppföljande kontroller är lägre än för samma period 2016, då 35 % var uppföljande kontroller.

Klagomål

Livsmedelskontrollen är beroende av information från allmänheten för att få reda på eventuella brister av olika karaktär. Av de 54 inkomna klagomålen har kontroll gjorts i 18 ärenden där vi har bedömt att en oplanerad kontroll ska ske. I resterande fall togs detta upp i den ordinarie kontrollen alternativt via telefon/e-post. Inom parentes anges föregående års klagomål.

<i>Antal klagomål Totalt</i>	<i>Klagomål på hygien, märkning, skadedjur, antal</i>	<i>Klagomål- misstänkta matförgiftningar, antal</i>	<i>Övrigt antal</i>
54 (75)	17 (28)	17 (18)	20 (29)

Kommentar: Antalet klagomål har minskat jämfört med motsvarande period 2016.

RASFF (Rapid alert system for food and feed)

EU har ett system för varning av hälsovådliga livsmedel – RASFF. Att utreda dessa ärenden tar ofta lång tid och det går inte att planera i förväg. Under året har 5 RASFF inkommit.

- Odeklarerade jordnötter i pålägg
- Utbuktande paket av kryddig dipp från Nederländerna
- Otillåtna färgämnen från UK
- Gluten i glutenfri salsa
- Plastbitar i marsipangodis från Danmark

Upphörda verksamheter, ägarbyten och nya verksamheter

Under året har ett flertal förändringar skett med upphörda och nya verksamheter samt de som bytt ägare.

- 36 företag har upphört
- 38 (varav 8 administrativt ägarbyte) företag har anmält ägarbyte
- 43 nya livsmedelsföretag

Vi har en servicegaranti som innebär att nya verksamheter ska få första kontroll inom 3 månader efter det att verksamheten startat. Det påverkar våra planerade kontroller, särskilt under perioder med många ägarbyten.

Projekt och aktiviteter

Livsmedelskontrollen genomför under året flera projekt. Det övergripande syftet är att projektarbete leder till ökad samsyn mellan handläggarna, det ökar effektiviteten och bidrar till kompetensutveckling. Det kan också vara tydligt och rättssäkert för verksamhetsutövaren när samma fokus på kontrollen genomförs inom en bransch. Flera samverkansprojekt är därför regionala eller nationella. Följande aktiviteter har genomförts eller påbörjats:

Projekt/Aktivitet	Period	Syfte Koppling till mål	Metod	Status	Antal objekt Klart/ Totalt	Kommentar/Resultat/Effekt
Miljösamverkan - Spårbarhet lamm, kyckling, Kalix löjrom		Säkra livsmedel, redlighet, samsyn	Inspektion	Klart	16+2	Projektet var uppdelat i fyra perioder under hela året. Kontroll av företagens system för spårbarhet i detaljhandelsled (restauranger och butiker) samt tidigare led (grossister och importörer)
Potatismos – Bacillus cereus, uppföljning 2016		Säkra livsmedel, samsyn, verifiering	Provtagning	Klart	9	Uppföljning av projekt 2016. Ett prov visade tjänligt med anmärkning. Två verksamheter hade rutiner som inte var ändamålsenliga. 2016 var 5 av 10 prover otjänliga eller med anmärkning. Vår kontroll ger effekt.
Avfall och skadedjur		Samsyn, säkra livsmedel, kompetens	Inspektion, inventering	Klart	451/451	Inventering av avfallshanteringen i restauranger och livsmedelsbutiker har genomförts. Vid 10 verksamheter hittades brister, det är 2 % av de kontrollerade anläggningarna. Vi har gått utbildning om skadedjur.
Kunskapsprojekt i skolor, riskklass 3 och 4	Okt-dec	Säkra livsmedel, kunskap	Inspektion	Klart	10	Fortsättning på projekt 2016. I detta projekt genomfördes provtagning för att kontrollera kunskap kring hantering av allergikost.
Provtagning dricksvatten		Säkra livsmedel, verifiering, kemiska risker	Provtagning	Klart	5	Provtagning och analys av metaller genomförd.
Campylobacter i färdiglagad kyckling	Aug-okt	Säkra livsmedel, mikrobiologiska risker	Provtagning	Klart	10	Alla provsvar var bra.
SVA – Kontroll av antibiotikaresistens i färskt nötkött- och griskött.	Feb-okt	Samverkan, säkra livsmedel, hälsoskydd	Insamling av prover	Klart	15 objekt 30 prover	SVA Statens veterinärmedicinska anstalt) undersöker förekomst av Escherichia coli resistent mot antibiotika i färskt obehandlat kött från gris och nötkreatur. Vi hjälper till med insamling av prover i Södertälje: 3.st provtagningstillfällen är genomförda.
Kontaminering av gluten i glutenfria livsmedel, skolor	Maj-okt	Säkra livsmedel	Provtagning	Klart	11 prover	Vi tog totalt 11 prover på glutenfri kost (två olika projekt, tio objekt totalt). Ett av de två första (Enskolan) hade för

Regionalt projekt MSL.						höga glutenvärden. Vår bedömning är dock att bristen ligger hos fabrikanterna, eftersom ingen mat som skulle innehålla gluten tillagades denna dag. Vi tog ett nytt prov där och det var godkänt.
Fullkornsris, vällingpulver och grötpulver i butik. Nationellt projekt.		Säkra livsmedel, kemiska risker	Provtagning	Klart	4 produkter	Som en del i Livsmedelsverkets provtagningsprogram för oönskade ämnen tog miljökontoret prover på produkter importerade av företag i kommunen. 2 barnmatsprodukter och 2 risprodukter analyserades med avseende på arsenik, kadmium, bly, mangan, koppar och järn. Analyssvaren följdes upp med respektive importerande företag.
Råd & stöd						
Seminarium för restauranger, caféer samt förädlare.		Säkra livsmedel Ökad kunskap	Seminarium	Klart		Seminarier genomfört för caféer och restauranger om livsmedelshygien. Samarbete med "Matlust" samt kostenheten. Ena dagen gav livsmedelskontrollen information och råd till restauranger och den andra dagen till förädlare "nya livsmedel". Få deltagare, men givande diskussioner och förhoppningsvis ett ökat deltagande nästa gång.
Ta fram branschvisa "startkit" för nya verksamheter. Utgår – Utveckla hemsidan och vägleda till branschriktlinjer och Verksam.se samt samverka med andra kontor inom kommunen, för att främja livsmedelsföretag.	Höst	Service, effektivitet och bättre effekt		Pågår		Stöd för nya verksamheter som förhoppningsvis leder till säkrare livsmedel. Ingår som en del i handlingsplanen för näringslivsstrategin. Förberedande arbete har genomförts, upplägg av startkit har tagits fram, samt samverkan med andra kontor i kommunen för att få en samlad bild av vad som kan krävas för att starta en verksamhet. Vi väntar nu på anslutning till Verksam.se.
Information och marknadsföring av livsmedelskontrollen på Södertäljebyrån		Ökad kunskap Tillit till kontrollen	"Utställning"	Inställt		Planering av en temavecka på Södertäljebyrån kring livsmedelskontrollen har genomförts. Tanken var att det skulle finnas intressant information till konsumenter och företagare om livsmedelshandling. Elever bjöds in till spännande och lärorika dagar om rätt och fel inom livsmedelshandling från livsmedelsinspektörernas perspektiv. Tyvärr blev detta inställt pga för få anmällda.

Ta fram tre informationsblad	Höst	Service, effektivitet, och bättre effekt		Pågår	2/3	Informationsblad om allergener, vanliga brister vid hantering av livsmedel samt vilka krav en livsmedelsanläggning bör klara. Detta är klart: - "Minska risken för matförgiftning genom rätt hantering av livsmedel", folder - Två informationsblad om avgifter är uppdaterade. - Krav på lokal och annat viktigt att tänka på vid start av livsmedelsanläggning är nästan klart Foton till informationsblad är klara. En bildbank och filmklipp till exempelvis företagsinformation finns.
Nyhetsbrev till dricksvattenföretag	Vår Höst	Service, Kunskap		Klart		Vårens och höstens nyhetsbrev är utskickat.
Samsyn och rättsäkerhet						
Kollegiegranskning av minst ett beslut per vecka	Veckovis	Samsyn av kontroll, brister och krav. Rättsäkerhet och klarspråk.		Pågår löpande	Alla beslut	Vi har genomfört att alla beslut ska läsas igenom och signeras av ytterligare en handläggare.
Genomföra en kontroll per månad med "skugga. Båda bedömer och skriver (vid avvikelser mot lagstiftning) beslut som jämförs."	Månadsvis	Samsyn av kontroll, brister och krav. Rättsäkerhet och klarspråk.		Pågår		Samsyn genomförs regelbundet, men vi har under perioden inte skrivit jämförande bedömningar.
Revision med Botkyrka kommun		Samsyn av avvikelser, bedömningar och bemötande vid inspektioner.		Klart		Livsmedelsinspektör från Botkyrka gav feedback till inspektör i Södertälje och tvärtom.
Klarspråkgranska och uppdatera information på hemsidan samt se över behov av rådgivningsmaterial.	Jan-dec	Information Service Effektivitet		Klart		Material till den nya externa webben har tagits fram.
Övrigt						

Uppdatera kompetensrosen	Feb	Kompetens-planering		Klart		Kompetensrosen är uppdaterad för året.
Ta fram en plan för verifiera att kontrollen genomförs inom relevant kontrollområde under en 5-årsperiod.	Höst	Planering				Ett förslag har tagits fram, men innan vi kan slutföra arbetet så måste vårt nya ärendehanteringssystem vara installerat. Under 2016 har vi tagit fram en plan för restauranger som ska genomföras 2017. För resterande branscher tas en plan fram under 2017. Förändringar har skett under perioden och från och med 1 januari 2018 har Livsmedelsverket ändrat från kontrollområden till lagstiftningsområden. Arbetet med planen behöver därför ett omtag.

Effektuppföljning (görs i december)

Effektindikatorer	2016	2017	Uppföljningsmått
Antal konstaterade matförgiftningar	18*	17*	Antal/år
Andel uppföljande kontroller	35	27,8	%
Minst två verifieringsprojekt för att kontrollera effekten, ska genomföras per år.	1	1	Antal
Avvikelse åtgärdade inom rätt tid.	Ca 90 %	Ca 95 %	Andel
Andel i respektive erfarenhetsklass	A:8,7 B:87 C:4,3	A: 9,6 B: 85,3 C: 5,1	% i erfarenhetsklass A, B respektive C

*Misstänkta matförgiftningar

Revision av livsmedelskontrollen

Länsstyrelsen och Livsmedelsverket genomför revisioner av livsmedelskontrollen i Södertälje med viss periodicitet. Ingen revision har genomförts under 2017.

Däremot genomförde vi ett revisionsprojekt inom miljösamverkan. Vi har haft Botkyrka kommun som revisionspartner där respektive livsmedelskontroll har reviderat varandra. Revisionen innehöll genomgång av rutiner och planering/utförande av kontrollen samt bedömning av inspektörens bemötande och förmåga att utföra kontroller.

Vi har även deltagit i DG **SANTE F** "Directorate on Health and Food Audits and Analysis" (EU:s organ för revision av medlemsstaternas livsmedelskontroll) revision av Sveriges nationella revisionssystem tillsammans med Livsmedelsverket och Gävle kommun.

Samverkan

Salems kommun

Vi har pågående avtal om samverkan med Salems kommun. Hittills i år så har vi planerat och påbörjat ett gemensamt projekt inom livsmedelskontrollen. Vi har också genomfört kontroller i Salem på några livsmedelsföretag tillsammans med inspektör från Salem.

Miljösamverkan Stockholm

Vi deltar i samverkan kring livsmedelskontrollen i länet (SILK). En gemensam provtagningsplan har tagits fram och vi deltar i gemensamma projekt.

Utbrottsgruppen

Miljökontoret deltar tillsammans med Smittskydd Stockholm, Länsstyrelsen och några andra livsmedelshandläggare i utbrottsgruppen för att diskutera och samverka kring olika livsmedels-/smittskyddsutbrott.

Nationell tillsynskonferens

Vi deltar varje år på den nationella kontrollkonferensen som anordnas av Livsmedelsverket.

Länsmöten

Länsstyrelsen genomför årliga länsmöten inom livsmedelskontrollen. Vi deltar.

Tillståndsenheten

Vi samverkar med tillståndsenheten i Södertälje kommun och genomför gemensamma kontroller.

Uppföljning rutin Hot & våld

Vi har tagit fram en uppdatering av rutinen för hot och våld.

2. Uppföljning av hälsoskydd

Planerad tillsyn

Hälsoskydd har brutit ner tillsynsplanen i en flerårig arbetsplan, för att säkerställa att alla verksamheter som ska ha tillsyn också får det. Den planerade tillsynen sker företrädesvis i projektform.

<i>Utförd planerad tillsyn</i>	<i>Mål antal planerad tillsyn</i>	<i>Utfört</i>	<i>Uppföljande Tillsyn – antal</i>
77	77	100 %	23

Kommentar: Vi har besökt lokaler för boende enligt LSS och dylikt vilket inkluderar ungdomshem, boendehem för de med speciellt stöd samt boende för ensamkommande barn. Många verksamheter behöver uppföljning av varierande karaktär.

Vi har inspekterat hygien och rörbestyckning och skyltning på solarier.

Behov av tillsyn på egenkontroll har observerats på bassängbaden.

Planerad tillsyn har inte skett på verksamheter såsom krogar och föreningslokaler då dessa istället har betraktats som bullerklagomål i bostadsärenden.

Effekt: Vi ser att tillsynen ger effekt, då egenkontroll enligt miljöbalken inkorporeras i övrigt systematiskt miljöarbete.

Projekt och aktiviteter

Projekt/Aktivitet	Period	Syfte Koppling till mål	Metod	Status	Antal objekt Klart/Totalt	Kommentar
Temadag förskola/skola	mars	Giftfri miljö i barns vardag	Tillsynsträff	Klart	100%	Många deltagande och en positiv respons från deltagare vid utvärdering.

Uppföljning fritidsgård	Januari-april	Bra inomhusmiljö för barn, rökfria miljöer	Tillsyn	Klart	10/ 10	
Uppföljning idrottslokaler	Februari/mars	Bra inomhusmiljö för barn	Granskning, tillsyn	Klart	11/11	Uppföljning från 2016.
Solarier	Sept-dec	Strålsäkerhet Hygien	Tillsyn	Klart	7/7	Tillsynen utfördes i november månad. Uppföljning startat av ett objekt under 2018.
Strandbad	Maj-sept	God badvattenkvalitet	Granskning, tillsyn, samverkan SBK	Klart	9/9	En algblomning på Underåsbadet. På Eklundsåsbadet inkom ett otjänligt resultat, vilket blev tjänligt vid omprov. Den officiella badsäsongen är nu avslutad.
Tillsynsträff för fastighetsägare	Höst	Kompetens Information och rådgivning Bra inomhusmiljö	Seminarium	Klart		Tillsynsträff den 21 september. Stöd i egenkontrollen för fastighetsägare.
Bassängbad	Maj-aug	God vattenkvalitet	Tillsyn	Klart	8/8	Enligt Folkhälsomyndigheten så kommer inget nationellt tillsynsprojekt att ske i år. Vi har bedrivit tillsyn på egenkontroll och begärt in uppgifter. Två objekt (Scandic) ska föreläggas komplettera sin egenkontroll. Ett bassängbad har stängt sin verksamhet under året.
Tillsyn HVB/ LSS boenden	Jan-jun	Bra boendemiljö samt bra inomhusmiljö för barn	Tillsynsbesök	Klart	30/30	

Radon flerbostadshus	Januari t o m dec	Bra boendemiljö		Pågår	Ca 1500	Granskning pågår vilket ligger något efter. Det är ca 1500 huskroppar, 1 080 objekt är granskade hittills och 645 är godkända. Vi har arbetat med mallar och arbets sätt samt rensat i register och skapat en överblick över objekten via excel. Förelägganden med vite att mäta radon skickades ut i november månad till en del av de fastighetsägare som tidigare fått krav om detta.
Tillsyn på krogar, föreningslokaler, festvåningar	Mars- aug	Rökfria miljöer Samt buller inomhus	Samverkan mellan myndigheter samt tillsynsbesök	Pågår löpande	Antal objekt ej utvalda ännu.	Samverkansmöten med polisen har uteblivit. Tillsyn på dagtid och kvällstid har skett i samband med bostadsklagomål som har inkommit. Ingen planerad tillsyn av verksamheterna har skett. Tillståndsenheten har tillsammans med polisen bedrivit tillsyn enligt tobakslagen på vissa av dessa verksamheter.

Händelsestyrt arbete

Klagomål

Kommentar: Särskild satsning i år på gamla klagomålsärenden vad gäller bostadsklagomål. En målsättning är uppsatt för handlägningsprocessen för bostadsklagomål, den innebär att nästa steg i handläggningen ska ske senast inom 15 arbetsdagar efter att miljökontoret har initiativet/"bollen" i ärendet. För att stötta upp handläggningen har visualiseringen av denna ärendehandläggning utvecklats. På så vis vill vi skapa en förutsättning att få kontroll över ärendena och för att bättre utjämna arbetsbelastning mellan handläggare samt prioritera de mest angelägna ärendena. Teamet har en stående avstämningstid veckovis för handläggning av bostadsklagomål.

Vi har under året avslutat 73 bostadsklagomål. Nio ärenden angående oplanerad tillsyn av offentliga och hygieniska lokaler har avslutats. 23 anmälningar enligt § 38 och ansökningar enligt de lokala hälsoskyddsföreskrifterna har hanterats under året. 11 ärenden angående objektsburen smitta har avslutats. I dessa ingår bland annat att inspektera fartyg och att förnya intyg om undantag från sanering av fartyg.

<i>Antal bostadsklagomål Totalt</i>	<i>Klagomål- buller (inklusive skällande hundar)</i>	<i>Klagomål- fukt-mögel</i>	<i>Klagomål- ventilation, temperatur</i>	<i>Övrigt Antal</i>
73 bostadsklagomål inkl klagomål om djur	21	16	15	21

Andra saker vi deltagit i/genomfört som inte var planerat.

Klagomål på gnissel från tåg har tagit en del tid. Även arbetet med ombyggnationen av slussen inom Mälarprojektet har tagit mer tid än planerat.

Samverkan

Samverkat för framtagande av kemikalieplan med kommunstyrelsekontoret.

Samverkan med kultur och fritid har skett då vi har genomfört en helgföreläsning på biblioteket om kemikalier i vardagen.

Vi har tagit emot en ”praktikant” från Salems kommun.

Vi har föreläst på Teknologiska institutet angående vårt arbete på tillsyn på kemikalier i förskola/skola. Vi har även samverkat med länsstyrelsen och andra kommuner i olika frågor såsom trångboddhet och rökfria miljöer.

Vi deltar i olika nätverk inom Miljösamverkan Stockholm.

Förbättringsarbete

Vi har fortsatt uppdatera webben, då mycket grundläggande information gällande hälsoskydd saknas.

Vi har gjort om tavlan för klagomål så att vi kan tydliggöra och visualisera vilka ärenden som ska prioriteras under veckan samt status för de olika ärendena.

Vi har arbetat en del med kvalitetsarbete gällande nya mallar. Bland annat har rutinen kring radon setts över och vi försöker förbättra processen för handläggning av rapporter. Vi har visualiserat samtliga fastigheter och radonobjekt för att lättare kunna kontrollera målet.

Uppföljning av rutin hot och våld

Hälsoskyddsgruppen följer rutinen. Vi tycker att rutiner fungerar bra. Vi har inte haft några incidenter.

3. Uppföljning av miljöskydd

Planerad tillsyn

Planerad tillsyn genomförs enligt den tillsynsplan som miljöskydd tagit fram för året. Planen består av två delar: Verksamheter fördelade på handläggare och projekt tillsyn.

Planerad tillsyn – Verksamheter fördelade på handläggare

De verksamheter som är fördelade på handläggare omfattar tillståndpliktiga verksamheter (A- och B-verksamheter), anmälningspliktiga verksamheter (C-verksamheter) samt icke-anmälningspliktiga verksamheter (U-verksamheter). Verksamheterna är i stora drag fördelade branschvis mellan handläggarna. För att säkerställa att samtliga verksamheter får den tillsyn de ska ha enligt klassning har miljöskydd skapat en lista över verksamheterna, varje handläggare ansvarar för att utföra tillsynsinsatserna och sedan notera när arbetet utfört.

Planerad tillsyn - Projekttillsyn

Miljöskydd sammanställer för varje år en projektplan där det framgår vilka projekt som ska genomföras under året, vilka verksamheter som ingår i respektive projekt samt när projektet ska utföras. Tillsynsprojekt genomförs för branscher där ett större antal verksamheter ska ha tillsyn under året eller för arbete som ska utföras inom en viss tidsperiod, som exempelvis miljö- och årsrapporter. Vissa branscher ska ha tillsyn varje år medan andra branscher ska ha tillsyn inom ett tre- eller fyraårsintervall. Inom vilket intervall verksamheterna får tillsyn baseras på deras klassning. Varje projekt tilldelas en projektledare som har det övergripande ansvaret. I projektet ingår sedan ett varierat antalet handläggare beroende på hur många verksamheter som ska besökas.

Projekt/Aktivitet	Period	Syfte Koppling till mål	Status	Antal objekt	Kommentar
Planerad tillsyn - Verksamheter fördelade på handläggare:	Löpande under året	Tillsyn- Minskad miljöbelastning Vp aktivitet 27: <i>Miljökontoret ska</i>	Klart	A- och B: 28/30 objekt (totalt 67/70 inspektioner)	28 av 30 objekt fick minst ett tillsynsbesök. Totalt genomfördes 67 tillsynsbesök. De 2 objekt som inte fick tillsyn prioriteras under 2018.

		<i>utföra tillsynsinsatser i full omfattning på de verksamheter med årlig avgift som enligt tillsynsplanen ska ha tillsyn under året.</i>		C: 23/28 objekt (tot 24/29 tillsynsbesök) U: 14/16 objekt	23 av 28 objekt fick minst ett tillsynsbesök. Totalt genomfördes 24 tillsynsbesök. De 5 objekt som inte fick tillsyn prioriteras under 2018. 14 av 16 objekt fick ett tillsynsbesök. De 2 objekt som inte fick tillsyn prioriteras under 2018.
Planerad tillsyn – Projektillsyn: Årsrapporter Drivmedel: Rapporterar utsläpp till luft Fordonstvättar: Rapporterar utsläpp till vatten Övriga (lackering, tryckeri, tvätter): Rapporterar utsläpp till luft HandläggARBundna: Rapporterar olika utsläpp beroende på verksamhet. Regleras i miljönämndens beslut.	april-juni	Granska utsläpp till främst vatten och luft. Uppfylla tjänstegarantin. Samtliga rapporter ska vara granskade den 30 juni.	Klar	Totalt antal årsrapporter: 76 Drivmedel: 23 Fordons-tvättar: 17 Övriga (lackering, tryckeri, tvätter): 10 HandläggARBundna: 26	Totalt antal inkomna årsrapporter: 76 Drivmedel: 23 årsrapporter har kommit in. 18 av 23 kom in i tid. 23 av 23 rapporter är granskade. Fordonstvättar: 17 av 17 årsrapporter har kommit in. 8 av 17 kom in i tid. 17 av 17 rapporter är granskade. Övriga (lackering, tryckeri, tvätter): 10 av 10 årsrapporter har inkommit. 8 av 10 kom in i tid. 10 av 10 är granskade. HandläggARBundna: 26 rapporter har kommit in. 18 av 26 kom in i tid. 26 av 26 rapporter är granskade.
Planerad tillsyn – Projektillsyn: Miljörapporter Samtliga tillståndspliktiga verksamheter ska enligt miljöbalken skicka in en miljörapport senast den 31 mars varje år.	april-juni	Granskning av tillstånds- och villkors-efterlevnad. Uppfylla tjänstegarantin. Samtliga rapporter ska vara granskade den 30 juni.	Klar	28 miljörapporter	28 av 28 miljörapporter har kommit in. 27 av 28 kom in i tid. 28 av 28 miljörapporter är granskade.

<p>Planerad tillsyn – Projekttillysyn: Köldmedierapportering</p> <p>Rapporteringen ska göras enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 517/2014 av den 16 april 2014 om fluorerade växthusgaser samt Förordning (2016:1128) om fluorerade växthusgaser</p>	april-juni	<p>Minskat utsläpp av växthusgas.</p> <p>Uppfylla tjänstegarantin. Samtliga rapporter ska vara granskade den 30 juni.</p>	Klar	209 objekt	189 av 209 rapporter har kommit in. De flesta rapporter som kommit in har blivit granskade. Granskningen har försenats pga. att det fanns ett fel i ärendehanteringssystemet som behövde åtgärdas.
<p>Planerad tillsyn – Projekttillysyn: Drivmedelsanläggningar</p>	april-maj	<p>Tillsyn – Minskad miljöbelastning Vp aktivitet 27.</p> <p>Fokus: Spillzoner Gasåterföring Energianvändning</p>	Klar	15/15 objekt	15 av 15 objekt har fått tillsynsbesök. 13 objekt fick besök inom projektet, två objekt fick besök senare.
<p>Planerad tillsyn – Projekttillysyn: Lackering och tryckerier</p>	September Oktober	<p>Tillsyn – Minskad miljöbelastning Vp aktivitet 27.</p> <p>Fokus: Hantering av kemikalier. Uppföljning märkning.</p>	Klart	14/14 objekt	14 av 14 objekt fick tillsynsbesök.
<p>Planerad tillsyn – Projekttillysyn: Fordonsverkstäder</p>	September	<p>Tillsyn – Minskad miljöbelastning. Vp aktivitet 27.</p> <p>Fokus: Avfallshantering</p>	Klart	21/21 objekt	21 av 21 objekt fick tillsynsbesök. 20 objekt fick besök inom projektet och 1 objekt fick besök senare. 5 objekt hade upphört och utgick ur projektet.
<p>Planerad tillsyn – Projekttillysyn: Laboratorier</p>	September	<p>Tillsyn – Minskad miljöbelastning Vp aktivitet 27.</p>	Klart	11/12 objekt	11 av 12 objekt fick tillsynsbesök. 1 objekt kunde inte nås för att kunna boka tillsynsbesök. Tillsyn för detta

		Fokus: Kemikalie- och avfallshantering			objekt kommer att utföras under 2018 istället.
Projekttillsyn: Luftdatabasen Rapportering till luftdatabasen sker varje år.	Oktober		Klart	65 objekt	Projektet är avslutat och rapportering till luftdatabasen utförd.
Planerad tillsyn – Projekttillsyn: Fordonstvättar	Oktober	Tillsyn – Minskad miljöbelastning Vp aktivitet 27. Fokus: Oljeavskiljare Transport- dokument Energianvändning	Klart	19/19 objekt	19 av 19 objekt fick ett tillsynsbesök. 18 objekt fick besök inom projektet och 1 objekt fick besök senare. 3 objekt hade upphört och utgick ur projektet.
Planerad tillsyn – Projekttillsyn: Lantbruk	Oktober	Tillsyn – Minskad miljöbelastning. Vp aktivitet 27. Fokus: Hantering av farligt avfall, bekämpnings- medel, gödsel	Pågår	12 objekt	7 av 12 objekt fick ett tillsynsbesök. 7 objekt fick besök inom projektet. 3 objekt utöver de som ingick i projektet fick tillsyn. Projektet fortsätter under 2018 då kvarstående objekt får tillsyn.
Planerad tillsyn – Mekaniska verkstäder	November	Tillsyn – Minskad miljöbelastning. Vp aktivitet 27. Fokus: Avfallshantering Transport- dokument Energianvändning	Pågår	2/36 objekt	Projektet påbörjades i slutet av 2017 och 2 objekt fick tillsynsbesök. Projektet fortsätter under början av 2018 och kvarstående objekt får tillsyn då istället. 10 objekt har upphört och utgår ur projektet.

Utvärdering

Under året genomförde miljöskyddsgruppen 185 av de planerade 233 tillsynsbesöken, vilket motsvarar ca 79 % av den planerade tillsynen för året. Dessa tillsynsbesök omfattar både handläggbara verksamheter (A, B, C och U-verksamheter) och objekt som ingår i projekt. Att all den tillsyn som planerats in för 2017 inte utfördes under året beror främst på den ansträngda personalsituation som var under första delen av året. Hänsyn till personalsituation togs vid planeringen av tillsynen och den största delen av tillsynen förlades därför under hösten. Miljöskyddsgruppen planerar att under 2018 utföra den tillsyn som inte hanns med. Granskningen av års-, miljö- och köldmedierapporter är klar och vi bedömer att tjänstegarantierna i stort kommer att innehållas.

Händelsestyrt

Typ av oplanerad händelse/klagomål	Antal
Driftstörning	66
Utsläpp till mark och vatten	22
Misstänkt/bekräftad förorening i mark	17
Buller från verksamhet (t ex skjutbana & annat buller) och buller från väg/järnväg	7
Nedskräpning & felhantering av avfall	35
Damning, partiklar	1
Lukt	4
Övrigt	13

Nya tillståndprocesser

Remiss besvarades i april gällande AstraZeneca ABs ansökan om nytt tillstånd för miljöfarlig verksamhet för Gärtunaanläggningen.

Miljöprövningsdelegationen vid Länsstyrelsen i Stockholms län lämnade den 20 juni tillstånd till AstraZeneca till tillverkning av farmaceutiska produkter, biologiska läkemedel och odling av biologiska substanser samt rening av processvatten vid Gärtunaanläggningen.

Scania fick under år 2016 ett nytt tillstånd för verksamheten. Det togs i bruk 1 december 2017. Bolaget genomförde i maj 2017 ett samråd inför ansökan om ändring av bolagets nya tillstånd som avser flytt av gjuteriet. Miljönämnden besvarade remissen gällande ansökan i oktober.

Söderenergi AB genomförde i augusti samråd inför ansökan om tillstånd för en ny frikylaanläggning på fastigheterna Karleby 1:2, Karleby 1:3 och Östertälje 1:15.

Nykvarn Miljö AB genomförde i augusti samråd inför ansökan om tillstånd för en ny anläggning för deponering av inert avfall och återvinning genom krossning, sortering och siktning på fastigheten Kallfors 1:4.

Erengisle Förvaltning AB genomförde i oktober samråd inför ansökan om tillstånd för intensiv fjäderfäproduktion på Mörkö. Produktionen planeras till 300 000 platser för fjäderfä med omgångshastighet på 8 omgångar/år. Totalt 2.1 miljoner kycklingar/år. Verksamheten omfattas av bestämmelserna i industriutsläppsförordningen (IED-anläggning).

Anmälningssärenden

Under året har 52 anmälningssärenden gällande ny verksamhet eller ändring av tillståndspliktig verksamhet, samt efterbehandling av förorenad mark handlagts.

Samverkan - Medverkan i olika nätverk, utbildningar osv

Miljöskyddsgruppen medverkar i miljösamverkans nätverk inom olika områden. Exempel på områden som gruppen deltog i under året är tillsyn av sprängämnesprekursorer, förorenad mark, lantbruk samt tillsyn av dagvatten. Miljökontoret är även sammankallande för MSL-nätverket Läkemedelstillverkare – nätverk för tillsyn och kravställning, ett samverkansmöte hölls i mars och ett seminarium hölls i oktober.

Förbättringsarbete

Miljöskyddsgruppen har under året uppdaterat gruppens Lean-tavla samt skapat ett dokument för planering och uppföljning av den objektsknutna planerade tillsynen. Både tavlan och dokumentet syftar till att få en bättre överblick över om tillsynen ligger i fas samt hur medarbetarna upplever

arbetsituationen och arbetsbördan. På så sätt fås ett bättre planeringsunderlag och det ska gå lättare att fånga upp eventuella obalanser inom gruppen. Varje vecka vid tavelmöten utförs uppföljning av Lean-tavlan och arbetsituationen.

Under året har gruppen arbetat med revidering av flertalet arbetsrutiner gällande miljöskydd. En genomgång och revidering av den information som miljöskydd ansvarar för på hemsidan är också genomförd. Detta arbete kommer att fortsätta under 2018.

Utvärdering rutin hot och våld

Miljöskyddsgruppen följer rutinen.

4. Uppföljning Vattenskydd

Aktivitet	Period	Syfte	Status	Genomfört antal	Kommentar
Tillsyn Trosaåns ARO och Bränningeåns ARO	Aug 2016-juni 2017	Tillsyn- minskad näringsbelastning	Klar	205/219	Tillsynen är i princip klar, det återstår dock några objekt som behöver följas upp.
Uppföljning av gamla projekt	Juni-dec	Tillsyn- minskad näringsbelastning	Fortsätter under 2018	22/Oklart antal	Fler av de gamla tillsynsprojekten behöver följas upp för att se till att alla fastigheter som behöver få krav fått det och de som fått krav utfört åtgärder. 22 stycken uppföljningar är klara och ytterligare 18 st är påbörjade. En plan för fortsatt uppföljning har gjorts för 2018.
Nationellt projekt – Markbaserad rening	Sep-dec	Tillsyn- minskad näringsbelastning samt utveckling av	Klar	10/10	Gruppen har deltagit i ett nationellt projekt om funktionen på markbaserade avloppsanläggningar. Rice har hållit i projektet och Södertälje har deltagit genom

		tillsynsmetodik			att utföra tillsyn på 10 fastigheter.
LOVA-projekt - Surrogatparametrar	Juni 2017- mars 2018	Tillsyn- minskad näringsbelastning samt utveckling av tillsynsmetodik	Fortsätter under 2018	11/10	Gruppen har deltagit i ett LOVA-finansierat projekt. Projektet är uppdelat på ett nationellt övergripande projekt och ett lokalt projekt. EcoLoop är projektledare för det övergripande projektet. Anna har deltagit lite mer i egenskap av ordförande för avloppsguidens användarförening. Alla fastigheter är besökta och inspektionsrapporter är skickade till samtliga. Det som återstår är några beslut som ska skrivas samt slutrapportering.
Avloppsanläggningar >25 pe	Jan-dec	Tillsyn- minskad näringsbelastning	Klar	23/23	Tillsynen på de stora avloppsanläggningarna har påbörjats och kommer fortlöpa under hela året.
Årsrapport Anläggningar >25 pe	Jan-okt	Kontrollera skötsel och egenkontroll	Klar	25/52(27)	Genomgång av årsrapporter. 27 stycken har kommit in. Påminnelse om årsrapport har skickats ut till några. 2 stycken kommer att svara på under början av 2018. Tillsynsansvaret för de olika objekten är uppdelade på handläggarna i gruppen. Under 2018 behöver gruppen bli snabbare på att svara på årsrapporterna samt påminna de som inte inkommit.
Ecos	Jan-dec	Registervård + Ecos-administration	Klart	Ca 185 h	Tiden för Ecos gäller i princip endast för systemförvaltarens arbete med administration. I slutet av året har gruppen jobbat en del med att avsluta vilande och pågående ärenden som inte behöver vara pågående.
VA-plan	Jan-aug		Klart	Ca 100 h	Tuuli och Anna har båda jobbat med remissen av VA-planen under 2016. Miljökontoret har hjälpt till som sakkunnig vid revidering av den version som varit ute på remiss.

Handläggning av ansökningsärenden	Jan-dec		Klart	78 st (inkomna)	Ansökningar går igenom succesivt när de kommer in. Belastningen från ansökningar/anmälningar varierar under året. Under 2017 beviljades 22 tillstånd för kretsloppsanpassade avlopp. Det har även beviljats 6 tillstånd för latrinkompost.
Årsrapport Minireningsverk	Jan-Juni	Kontrollera skötsel och egenkontroll	Klart	183/216	Genomgång av årsrapporter. 183 stycken har kommit in. Det är drygt 216 st som har krav på sig att skicka in årsrapport. Påminnelse om att skicka in årsrapport skickades ut innan sommaren. Informationsbrev om årsrapporter som ska inkomma mk senast 31 jan 2018 skickades ut till samtliga i december 2017.
Vattenskyddsområden	Jan-dec	Säkerställa god vattenkvalitet	Klart	Ca 93 h	Ansvar för vattenskyddsområden ligger inom vattenskydd. Under 2017 har det kommit in 8 ansökningar/anmälningar enligt vattenskyddsföreskrifterna, samt 4 st remisser om åtgärder/verksamheter inom vattenskyddsområde.
Tillsyn Hölö/Mölnbo ARV och ledningsnät	Jan-dec	Tillsyn- minskad näringsbelastning	Klart	Ca 67 h	Tillsynsmöten med Telge nät sker 4 gånger per år. Extra tillsyn har behövts på Hölö och Mölnbo reningsverk då det varit mycket höga bakteriehalter ut. Det har även kommit in en anmälan om tillägg av reningssteg vid Hölö reningsverk.

Utvärdering/ Effekt av utfört arbete

Tillsyn på enskilda avlopp bidrar till att näringsbelastningen minskar. Genomgång av årsrapportering för minireningsverk leder till ökad kunskap hos fastighetsägarna om deras ansvar när det gäller funktionen på sin anläggning. Detta leder även till att vi har bättre koll på hur anläggningarna sköts.

Det har varit mycket att göra under 2017 och en del tid har gått åt till handledning. Under sommaren kom begäran om yttrande in från mark- och miljödomstolen angående överklagan av beslut om förbud vid vite på Steiner- och Nibbledammarna vilket tagit upp en del tid efter semestern. Mängden

uppföljning av gamla projekt har inte blivit så stor som det var tänkt då det varit mycket annat som tagit tid. Detta är dock planerat att bli klart vår/sommar 2018. Under 2017 har det kommit in flera anmälningar/ansökningar enligt vattenskyddsföreskrifter. Detta har tagit mycket tid då handläggare har varit tvungen att utöka sin kunskap för att kunna handlägga ärendena. Arbetet med årsrapporterna för minireningsverk har tagit upp mycket tid då det mesta behöver utformas från grunden, t.ex. mallar för utskick m.m.

Samverkan

Under 2016 infördes årliga möten med Telge återvinning för att förbättra samverkan mellan oss. Två möten har skett hittills. Uppföljande möten med Telge återvinning har hållits under hösten i och med arbetet med tömning av fosforfällorna. Ett nytt samverkansmöte med övriga södertörnskommuner har skett under året. Södertörns miljö- och hälsoskyddsförbund har börjat ställa krav på kretsloppsanpassade avloppsanläggningar och Södertälje har bistått som bollplank vid bedömningar både genom e-post men även genom att delta vid ett avdelningsmöte på SMOHF.

Förbättringsarbete

Under första kvartalet för 2017 har en ny Lean-tavla arbetats fram. Denna tavla har nu börjat användas. Utvärdering av tavlans funktion kommer att ske senare i början av 2018. Rutiner och mallar behöver gås igenom årligen. Vissa uppdateringar på mallar, blanketter och rutiner har gjorts under året. Nya mallar har upprättats för att kunna göra massutskick för påminnelse om årsrapport för minireningsverken.

Utvärdering – rutin hot och våld

Rutinen fungerar bra. Inga händelser har hänt under året. Största risken i arbetet bedöms vara att köra fast med bilen då vi är ute och åker långt ut på landet där det ibland är dåliga vägar. Eftersom bilarna inte är fyrhjulsdrevna och är låga finns det risk för att bilen fastnar när det är dåligt väglag. Risken för hot och våld är liten då de flesta av våra besök är föranmälda. Vid oanmälda besök åker vi ut två och två.

5. Naturcentrum och kommunekolog

Uppstarten av verksamhetsåret har präglats av organisationsförändringar då ansvaret för skogsförvaltningen och viltvården sedan årsskiftet är en del av Naturcentrums uppdrag. Skogsförvaltaren Johan Persson och viltvårdaren Tomas Runnqvist introducerades i Naturcentrums och Miljökontorets rutiner och arbetsmål 2017. Under våren fortsatte vi arbetet med att justera våra interna rutiner för förbättrad samordning mellan främst skogsförvaltningen och naturvården. Vi har påbörjat arbetet med revideringen av kommunens skogspolicy och framtagningen av en viltvårdspolicy, bl.a. genom en enklare omvärldsanalys. Planen är att remissutgåvan kan antas av MN i februari 2018.

I början av året gav Naturcentrum ut ett guideprogram för året 2017 med nio kostnadsfria naturevenemang och aktiviteter för allmänheten. Deltagandet på aktiviteterna har varierat. Totalt deltog ca 1300 personer i aktiviteterna där kosläppet med ca 900 deltagare var mest populärt. Vi har under året även utvecklat våra rutiner för marknadsföring av evenemangen och genomfört en utvärdering inför planeringen av nästa års evenemang.

Naturvård

Under år utfördes naturvårdsåtgärder/gallringar för att gynna skyddsvärda träd inom fem områden utanför skyddad mark med medel från Länsstyrelsen. Inom reservaten och övriga skötselområden utfördes skötselåtgärder såsom slyröjning, led- och gränsmarkering, upprustning och/eller reparation av grillplatser, reservatsskyltar mm. Hagmarksrestaureringar utfördes i Farstanäs, Solåkraby samt Mora park. Farstanäs naturreservat upprustades med nya stigar, skyltar mm. Längs Måsnaren- och Täljeleden utfördes ledtillsynen som kommer avslutas innan sommar.

Under sommaren har den återkommande (vart fjärde år) ängs- och hagmarksinventeringen genomförts. 56 objekt inventerades i samarbete med kunniga personer som är engagerade i den ideella föreningen Floraväktarna. Resultatet har sammanställts i en rapport och digitaliserats. Rapporten kommer finnas tillgänglig på kommunens hemsida i början av 2018.

I Farstanäs naturreservat har arbetet med restaureringen av hagmarken "Paradiset" avslutats då Korna släpptes ut i mitten av juli. Arbetet med att öppna upp kring Jätteträd fortsatte under våren med att köra ut virke och ris vid Solåkraby i Farstanäs och norr om Brandalsunds naturreservat.

Nya foldrar för Naturcentrums besöksmål som naturreservat och andra naturområden togs fram och trycktes i maj. Dessa finns att hämta på turistbyrån och under våra större evenemang.

I Brandalsunds naturreservat har arbetet för det rörliga friluftslivet fortsatt genom att vi har anlagt en ny led i den skogliga delen av reservatet. Leden är 4,5 km lång och tar besökaren genom hagmark, hållmarker, fornborgar och stensatta stigar längs stranden. Leden är välbesökt då vi efter första sommaren redan kan se att stigarna längs leden är vältrampade.

Naturskola

Inom Naturskolan har utomhuspedagogerna arbetat med temautveckling. Ett nytt tema som har testats under februari och mars är Återvinn eller försvinn med koppling till avfallsprojektet Miljönären. För temat har ett kompendium som stöd för lärare och pedagoger tagits fram. Temat ska utvärderas ihop med avfallssamordnaren och resultaten kommer att presenteras under juni-nämnden.

Vi har även arbetat fram nya rutiner vid uthyrningen av Naturskolan och Mora torp som antogs av nämnden i april. Utvärdering av Miljönären-projektet har gjorts och presenterades på miljönämndens sammanträde i juni.

Naturskolans Sommarklubb genomfördes för första gången vecka 25, som en av kommunens sommarlovsaktiviteter. 20 barn i åldrarna 6-12 år deltog under fyra dagar. Under perioden besöktes Naturskolans temadagar av 32 skolklasser.

Höstterminens temadagar på naturskolan blev fullbokade under kort tid. Under hela året blev det 102 klassbesök (2270 elever, årskurs 1-9) med ca 200 medföljande lärare/pedagoger.

Skogsförvaltning och viltvård

Inom skogsförvaltningen har några rekreationshuggningar och gallringar genomförts. Inventerare från Skogsstyrelsen har under en vecka i april utfört en nyckelbiotopsinventering i kommunen. De nya uppgifterna/fyndet uppdateras kontinuerligt i databasen Skogens pärlor. Under maj och juni utfördes mycket flisningsjobb och inkörning till Igelstaverket. Gällande flis och vedleveranser tecknades ett nytt avtal med Igelsta (Söderenergi AB). Under augusti hölls ett samråd med Skogsstyrelsen om naturvårdsåtgärder i nyckelbiotop.

Inom viltvården har viltsvinen som kom in i tätorten (främst Lina och Ronna) varit ett återkommande problem. För att decimera stammen utfördes större jaktinsatser runt Lina gård samt skydds jakt i tätorten. Även bäver har varit ett problem som har orsakat olika skador (bl.a. genom uppdämning i vattendrag) som har hanterats genom fångst och skydds jakt. Under vårvintern och våren har många eftersöksuppdrag på trafikskadat vilt genomförts. Jämfört med förra årets period har viltolyckorna med rådjur ökat mest vilket beror på en växande rådjursstam. Det har även rapporterats fler olyckor med viltsvin jämfört med förra året. Även detta kan förklaras med en växande viltsvinstam under den varma årstiden och efter en mild vinter. Under hösten har därför ett flertal jaktinsatser med varierat resultat. Det har dock visat sig att incidenterna med vildsvin inom bostadsområdena minskade under senhösten och vintern.

Kommunekolog

Kommunekologen har arbetat intensivt med att bygga upp Naturkartan. Medarbetare från Geografisk Information har anlåtats som internkonsult och naturkartan med tillhörande databas byggs upp inom kommunens nya kartsystem GeoMedia. En utvärdering av kommunens kustmynnande vattendrag

har genomförts under september månad. Resultaten har sammanställts i en rapport som finns tillgänglig på kommunens hemsida. Resultaten kommer även att presenteras muntligt samt digitaliseras för att göras tillgängliga genom naturkartan. I och med det ekonomiska utrymmet för ytterligare inventeringar har projektet förlängts med ett år, till 2018-12-31.

I LONA- projektet Södertörnsekologernas fladdermusinventering har en upphandling av konsult genomförts, följt av planeringsarbete under våren. Under sommaren genomfördes den första fältsäsongen där totalt 23 lokaler, spridda över Södertörn, inventerades. Av dessa återfanns tre lokaler inom Södertälje kommun (Bränninge, Järnaskogen och Mora park) där samtliga uppvisade fladdermusförekomst enligt sammanställd delrapport. Under hösten har arbetet fortskridit med att planera inför fältsäsongen 2018.

I samarbete med SBK har ett avtal upprättats med Stockholms universitet för att medverka som pilotkommun i utvecklingen av en regional biotopdatabas. Under året har biotopdatabasen för Södertälje kommun, undantaget skogsmark, i princip blivit färdigställd (även om leveransen väntas först under februari/mars 2018). Utöver detta har kommunekologen tillsammans med SBK och Stockholms universitet börjat planera inför en eventuell etapp 2 av databasen. Denna skulle syfta till att komplettera etapp 1 med biotopkartering av skogsdata för hela kommunen, samt övriga biotoper för kommundelarna utanför Södertälje kommun (Enhörna, Hölö-Mörkö, Vårdinge-Mölnbo och Järna kommundelar).

Vattenplanen har skickats ut på remiss och ett seminarium har hållits i samband med detta. Kommunekologen har även deltagit i utbyggnadsstrategi och strukturplaner som leds av SBK samt i olika vattengrupper såsom exempelvis Trosaåns vattenvårdsförbund.

LONA-projekt

Under hösten 2016 ansökte miljökontoret medel till fem LONA-projekt som alla blev beviljade.

För projektet "Natur- och friluftstrategi" har ett internt avstämningsmöte med Sbk hållits och en projektgrupp samt ev. en referensgrupp bestående av representanter från nämnderna som berörs samt från den ideella sektorn har utsetts. Två studiebesök har genomförts; ett besök i Upplands Väsby kommun som har intressanta erfarenheter med arbete kopplat till ekosystemtjänster; det andra studiebesöket blev att projektgruppen deltog i konferensen Framtidens naturvård i början av oktober. Utifrån de inhämtade erfarenheterna gjordes om omprioritering i projektet så att medlen istället användes för revideringen av kommunens skogspolicy och framtagningen av en viltvårdspolicy. På längre sikt kan dessa policydokument behöva konkretiseras i form av en natur/friluftstrategi. Projektet är treårigt och ska slutföras senast 2020-03-31.

Inom projektet "Skolnära natur" har en enklare digital kartanalys genomförts där vi har undersökt skolnära naturområden (grund- och högstadieskolor) utifrån ett antal parametrar, ex. avstånd till skolan, naturtyp mm. Utifrån detta underlag har ett antal skolor valts ut och kontaktats för en intresseförfrågan.

Resultatet blev att Wasaskolan har utsetts för projektsamarbetet. Efter ett fältbesök planeras olika åtgärder i skolans utemiljö och därmed underlätta för utomhuspedagogik. Skolans pedagoger utbildades om utomhuspedagogik av Naturskolans pedagoger under hösten. Projektet är tvåårigt och ska slutföras senast 2019-03-31.

Gällande projektet "Guidebok till Södertäljes natur" har kommunen ett ramavtal med reklambyrån Ryter som kommer att stå för framtagning och layout av boken. Vi har tagit fram förslag på omfattning, innehåll samt förslag på faktatexter och haft avstämningar med fotografen anlitat av Ryter som kommer ta bilder i naturreservaten och andra naturområden vid olika tillfällen under året. Bredvid fotograferingen har vi kontinuerlig kontakt med författaren som står för de beskrivande texterna i guideboken. Fotograferingen och skrivarbetet blev klart innan årsskiftet. Lanseringen av boken planeras i april 2018. Projektet är tvåårigt och ska slutföras senast 2019-03-31.

Inom projektet "Kustleden Södertälje kommun" har vi väntat in ett inriktningsbesked ifrån markägaren av Brandalsund. Utifrån de genomförda samtalen är vår bedömning att ledsträckan norr om Brandalsund naturreservat inte kommer kunna anläggas. Under 2018 kommer vi fortsätta att se över möjligheterna att påbörja arbetet med leden. Projektet är tvåårigt och ska slutföras senast 2020-03-31. Projektet är förlängt ett år.

Projektet "Södertörnsekologernas fladdermusinventering" som kommunekologen ansvarar för är ett samarbete mellan 9 södertörnskommuner där Södertälje kommun agerar projektledare. Under året har konsultfirman ECOCOM upphandlats samt en första fältsäsong planerats och genomförts. Under hösten har två projektgruppsmöten hållits för att planera fältsäsongen 2018. Projektet är treårigt och ska slutföras senast 2019-12-31.

Naturcentrums och kommunekologens arbetsmål 2017

Mål	Status	Kommentar
• Genomföra ängs- och hagmarksinventeringen	Klart	Fältarbetet är genomfört. Resultat sammanställs i en rapport.
• 9 aktiviteter för allmänheten genomförda 2017	Klart	8 av 9 aktiviteter genomförda (aprilaktiviteten blev inställd pga för få anmälda)
• Planera aktiviteter för allmänheten under 2018	Klart	Genomförda aktiviteter har utvärderats. Nytt program

		färdigställt.
• Framtagande av ny guidebok (LONA 2017-2018)	Pågå	Utformning, omfattning bestämt. Foton, texter levererade.
• Anlägga kustleden (LONA 2017-2020)	Försenat	Omtag 2018
• Projektering Lanaren-Måsnaren	Klart	Kartanalys och 4 fältbesök genomförda
• Öka allmänhetens kunskap om vattendrag	Klart	Fiskeförbudsskylt och infoskylt om vattendrag framtaget och monterat.
• Driva Miljönären-projektet (tema)	Klart	Temat Återvinn eller försvinn genomfört. Info om utvärdering på MN i juni.
• Framtagande Natur- och friluftstrategi (LONA 2017-2020)	Pågå	Avstämning med Sbk, studiebesök genomfört. Ny inriktning: Medlen används för skogs- och viltvårdspolicyn
• Uppstart projekt Skolnära natur (LONA 2017-2018)	Pågå	Kartanalys genomförd, skola utsedd. Första fältbesöket och utbildning genomfört.
• Utveckla Naturskolan som mötesplats	Klart	Rutiner för uthyrning antagna. Avstämning med TF om teknikvision genomförd
• Temautveckling och lovaktiviteter	Klart	Nytt tema Återvinn eller försvinn testat. Sommarklubb genomförd. Höstplanering klar.
• Naturkarta (LONA 2016-2017)	Pågå	Naturdatabasen är färdigställd. Projektet är dock förlängt till 2018 för att kunna genomföra ytterligare inventeringar.
• Fladdermusinventering (LONA 2017-2018)	Pågå	Första inventeringen är genomförd. Projektet fortsätter med ytterligare inventeringar under 2018.

Aktiviteterna

Hittills genomförda aktiviteter:

Aktivitet	Antal deltagare
Februari: Isfiske	15
Mars: Uppmärksamma Earth hour	10
April: Familjedag Kusens backe	0
Maj: Kosläpp Lina	ca 900
Juni: Invigning Brandsund naturreservat	ca 100
Augusti: Fladdermusguidning	45
September: Höstdag för hela familjen	50

Aktivitet	Antal klasser
Klassbesök Naturskolan:	102

Kompetensutveckling

I januari deltog en av naturvårdarna i ett seminarium om digital teknik för naturvägledning anordnat av SLU, Centrum för naturvägledning. I mars deltog två naturvårdare i konferensen Regional tankesmedja för friluftsliv i Södermanland som anordnades av Länsstyrelsen i Södermanland.

Naturvårdarna har deltagit i tre kostnadsfria webinarier om ekosystemtjänster, delvis gemensamt med planenheten. Under mars deltog naturvårdarna och kommunekologen i en intern utbildningsdag ihop med Sbk om ekosystemtjänster samt om behovsbedömning av MKB vid planeringsprocesser. Viltvårdaren har i juni deltagit i en fortbildning om säljakt.

Utomhuspedagogerna har deltagit en röjsågkurs med syfte att både kunna utföra skötseln runt Naturskolan samt för mer samverkan med naturvården. Under mars deltog pedagogerna i Naturskoleföreningens årsmöte där de även deltog i olika workshops om utomhuspedagogik. Vidare har pedagogerna och två naturvårdare deltagit i en kurs om kommunens nya webbverktyg, bl.a. för administration och redigering. Pedagogerna kommer i september delta i den nationella konferensen för utomhuspedagogik Ute är inne och kommer själva hålla i ett antal workshop.

Förbättringsarbete och samverkan

Naturvårdarna har lagt stor fokus på Naturcentrums informations- och kommunikationsarbete. Naturcentrums delar på kommunens webbsida har gåtts igenom och informationstexten har uppdaterats. Det har tagits fram foldrar för de kommunala naturreservaten samt nya pedagogiska informationsskyltar i naturen, bl.a. för vattendrag. Även internt har vi arbetat med tydligare information om Naturcentrums verksamhet såsom förbättrat samarbete med Destination Södertälje för marknadsföringen av Naturcentrums aktiviteter och mer effektiv samverkan med Stadsbyggnadskontoret exempelvis vid planläggning och framtagandeprocesser av strategiska dokument.

6. Administration och ledning

Projekt och aktiviteter

Aktivitet 11: Kemikalievecka

Kemikalieveckan 2017 handlade om märkning av kemiska produkter och försäljning av sprängämnesprekursorer. Hela kontorets personal deltog i inspektioner under en vecka i oktober. De brister som hittades följdes upp under oktober-december. En rapport har sammanställts om projektet.

Upphandling av verksamhetsystem

Under våren arbetade vi mycket med de inledande stegen i upphandlingsprocessen, främst att ta fram en utförlig kravspecifikation. En anbudsfråga publicerades i april med anbudstid till i maj. När anbuderna öppnades blev vi tvungna att dra tillbaka upphandlingen av det formella skälet att anbudsbeloppen låg över en brytgräns där det krävs en annan procedur. Vi publicerade en ny anbudsfråga i juni med anbudsöppning den 1 september. Upphandlingen slutfördes i oktober och ett avtal tecknades i november. Införandet av systemet blir i mars 2018.

E-arkiv

Arbetet med att lägga över data i e-arkivet har pågått under hela 2017. Vi har exporterat stora mängder information från vårt verksamhetssystem Ecos, vilka har bearbetats av arkivleverantören. Projektet gick långsamt framåt, delvis på grund av tekniska problem med konvertering av dokumentfiler. Detta projekt har avgränsats till att gälla data från 2016 och äldre. Det har fortsatt in på 2018 men är i skrivande stund nästan färdigt. Steg två i e-arkiveringen blir att lägga över resterande data från Ecos (från år 2017-2018) i anslutning till att vi lämnar systemet i mars 2018.

Revidering av dokumenthanteringsplanen

Revideringen av dokumenthanteringsplanen hänger ihop med e-arkivet och revidering av rutiner i samband med införande av ett nytt verksamhetssystem. Detta arbete har flyttats fram till 2018.

Samverkan

Vi har haft en språkpraktikant på miljökontoret under perioden januari till juli.

Samverkan sker inom miljösamverkan Stockholm, miljöchefsnätverket på SKL, nätverk med miljöchefer på Södertörn och Sveriges kommunala miljöchefer. Samverkan sker även med Salem, där vi har ett samverkansavtal samt påbörjad diskussion kring samverkan med Nykvarn.

Övrigt

Köldmedierapporter: Granskningen av köldmedierapporter blev försenad på grund av att vi behövde vänta in uppgradering av Ecos. Arbetet brukar bli klart i april men blev i år klart först i maj.

Förbättringsarbete

Körning av årsavgifter: Det var onormalt många årsfakturor under 2017 som behövde makuleras och ställas ut igen. En stor del av problemen uppstod därför att vi hade inaktuella uppgifter om fakturadresser till fastighetsförvaltare. Detta är ett problem som vi har återkommande, och behöver hitta långsiktiga lösningar för att förebygga. På kort sikt ska vi be fastighetsägarnas representanter att uppdatera med aktuella fakturaadresser vid den kommande tillsynsträffen för dem.

Fakturahantering: Vi har skrivit en ny rutin om hantering och ansvarsfördelning i betalning av leverantörsfakturor.

Elektroniska fakturaadresser: Vi får uppgifter från företag om elektroniska fakturaadresser men kan idag inte fakturera på det sättet. Vi sparar informationen så att vi kan lägga in den i det kommande nya verksamhetssystemet för framtida e-fakturering.

Fakturahantering under sommaren: Sommaren 2017 visade på en del svagheter i den interna kommunikationen kring både kundfakturor och leverantörsfakturor. Alla frågor har blivit lösta, men ett förbättringsförslag är att inför nästa sommar bör alla som är berörda samlas till en gemensam avstämning om vem som ska göra vad och när.

Dokumenthantering: Det finns ett behov att uppdatera rutiner om hur vi gör med inkommande handlingar som behöver kompletteras. Rutinerna ska dra upp gränserna för i vilka fall vi kan begära upplysningar per telefon, samt när och hur vi ska skicka tillbaka papper för kompletteras skriftligt. Frågan ingår i den revidering av rutiner som behöver göras när vi får ett nytt verksamhetssystem och går över mer till digital ärende- och dokumenthantering.

Mål i verksamhetsplanen, uppföljning

Mål nr	Beskrivning	Resultat Kommentarer	Uppföljnings- mått
1	Antalet hushåll med källsorterande avloppssystem ska öka.	22 nya tillstånd.	Antal hushåll
2	År 2020 ska alla flerbostadshus ha en radonhalt på max 200 Bq/m ³ luft i bostäderna.	645 godkända hittills.	Andel hus vid årsslut med uppmätt radonhalt max 200 Bq/m ³ (%)
3	Livsmedelskontrollen ger god service och bedriver kontroll med hög professionalitet och trovärdighet.	NKI 72	NKI (NöjdKundIndex) 2016: 67 2017: 68 2018: 70
4	Vid slutet av 2017 har kunskapen om naturvärden, biologisk mångfald och ekosystemtjänster ökat i kommunens organisation.	Genomfört.	Genomfört aktivitet 13-16
5	Miljökontoret upplevs bedriva tillsyn med hög professionalitet och trovärdighet, samt ge god service.	NKI Miljö- och hälsa 69	NKI 2018: Minst nivå 70
6	Svarstiden för handläggning av enskilda avlopp ska vara:		Antal aktiviteter,

	<ul style="list-style-type: none"> Total tid från inkommet ansökningsärende till beslut max 10 v i 75 % av alla ärenden. 	69 %	omfattning
	<ul style="list-style-type: none"> Tid från komplett ansökningsärende till beslut max 4 v i 95 % av alla ärenden. 	100%	

Nr	Aktiviteter	Status
1	Påbörja kartläggning av befintliga återföringskedjor i kommunen för källsorterat avlopp.	Pågår
2	Tillsyn ska genomföras på 200 fastigheter med små avlopp.	
3	Ett förslag till vattenplan färdigställs under 2017.	Pågår
4	Projekt genomförs om att förbättra Måsnarens ekologiska status, 2016-2018	Pågår
5	Tillsyn ska genomföras i syfte att förbättra dagvattenkvaliteten i kommunen.	Pågår
6	Arbete med förorenade områden enligt plan.	Pågår
7	Energiperspektivet i tillsynen ska stärkas.	
8	Nationellt tillsynsprojekt på bassängbad. (Projektet inställt, vi bedrev egen tillsyn)	
9	Uppföljning av tillsyn på förskolelokaler.	
10	Fortsatt arbete med åtgärder mot radon i flerfamiljshus.	Pågår
11	Kemikalievecka på miljökontoret	
12	Miljökontoret ska kontrollera samtliga livsmedelsverksamheter som enligt riskklassningen och arbetsplanen ska få kontroll under året.	
13	Ängs- och hagmarksinventering genomförs	
14	Uppdragsinventeringar utförs	
15	Naturkartan färdigställas	Pågår
16	Minst tre interna utbildningstillfällen om ekosystemtjänster genomförs.	
17	Se över skogspolicyn, upprätta en viltvårdspolicy och påbörja arbete med en samlad Naturplan för Södertälje kommun.	Pågår
18	Under 2017 genomförs nio guidningar/aktiviteter för att locka fler besökare ut i naturen och inspirera till en hållbar livsstil.	
19	Skyltar monteras för att ge information om vattendrag i kommunen.	
20	Ta fram ny guidebok	Pågår

21	En ny vandringsled färdigställs utmed kusten mellan Södertälje och Järna.	Pågår
22	Under 2017 genomförs utbildningsinsatser för skol- och förskolepersonal för att främja utomhuspedagogik och utveckla kunskapen och miljö och hållbar utveckling på kommunens skolor och förskolor.	
23	Naturcentrum erbjuder skolorna i kommunen bokningsbara utomhusdagar och lov-aktiviteter med olika teman.	
24	Under 2017 samarbetar Naturcentrum med minst en skola i kommunen för att utveckla en metod för pedagogiskt arbete i skolnära natur.	
25	Hållbarhetsportalen ska förvaltas.	
26	Digitalisering av miljökontoret fortsätter enligt framtagna handlingsplan för digitalisering	Pågår
27	Miljökontoret ska utföra tillsynsinsatser i full omfattning på de verksamheter med årlig avgift som enligt tillsynsplanen ska ha tillsyn under året.	
28	Miljökontoret ska utföra en tillsynsträff årligen riktad till små och medelstora företag.	
29	Miljökontorets tjänstegarantier för miljö- och hälsoskyddstillsyn är: <ul style="list-style-type: none"> • Återkoppling inom 15 arbetsdagar efter ett inspektionstillfälle • Återkoppling på årets miljörapporter och årsrapporter senast den 30 juni • Anmälan om miljöfarlig verksamhet (komplett) handläggs inom 6 veckor 	92 % 98 % 84 %
30	Miljökontorets tjänstegaranti för livsmedelskontroll är: <ul style="list-style-type: none"> • Registrera livsmedelsanläggning inom 10 dagar efter anmälan (komplett) – • Kontrollbesök inom 3 månader • Återkoppling inom 15 dagar efter kontrolltillfället 	100 % 85 % 100%
31	Fler tjänstegarantier ska tas fram.	